

PROTOKOLL

Den 8. og 9. januar 2026 ble det gjennomført forhandlinger mellom Landsorganisasjonen i Norge (LO) og Hovedorganisasjonen Virke om revisjon av Hovedavtalen.

Til stede en eller begge dager:

Fra Hovedorganisasjonen Virke:

Bernt G. Apeland
Stian Sigurdsen
Astrid Flesland
Torgeir Kroken
Per Engeland
Magnus Kræmer
Lars Hogne Kaldestad
Björg M. Ratvik
Daniel Fundingsrud
Mona Charlotte Sjødal
Torstein Kambestad Goyer
Monica Ahlsen Egeberg

Fra LO:

Are Tomasgard
Tone Faugli
Geir Høibråten
Svein Olav Lium
Karianne Heien Hansen
Hans Ole Rian
Geir Aasen
Ole Henrik Kråkenes
Line Beate Tollefsen
Joachim Espe
Morten Børke
Knut Øygard
Ståle Johannesen
Christopher R. Beckham
Elisabeth Sundset
Samra Akhtar
Jonny Simmenes
Bodil H. Andersen
Terje Mikkelsen
Jarle Wilhelmsen
Iver Johnsen

Partene er etter forhandlinger enige om følgende endringer i Hovedavtalen med tillegg:

§ 1-2 Varighet

Ny tekst:

Denne avtalen, som trer i kraft 1. januar 2022-2026, gjelder til 31. desember 2025 2029 og videre 2 - to - år av gangen hvis ikke én av partene skriftlig sier den opp med 3 - tre - måneders varsel.

§ 2-9.4 Tvisteløsning

2. avsnitt strykes.

~~*Dersom bedriften ved innmeldelse i Virke er bundet av tariffavtale med annen hovedavtale, kan hovedorganisasjonene bli enige om at hovedavtalen (LO Virke) skal erstatte denne fra et tidspunkt før tariffavtalen er brakt til utløp.*~~

§ 4-1.1 Tilrettelegging for samarbeid og medinnflytelse

Endret 4. avsnitt.

Dette betyr at forholdene må legges til rette slik at de enkelte medarbeidere, eventuelt gjennom deres tillitsvalgte, kan få reell innflytelse på bedriftens alminnelige arbeids med bl.a. å øke effektiviteten, nedsette driftsomkostningene, bedre bedriftens konkurranseevne, utnytte ny teknologi og lette nødvendig omstilling, samt til omstilling som sikrer innovasjon, miljø og klima.

§ 4-2.1 Valg av tillitsvalgte

2. avsnitt:

Valget gjennomføres ~~innen rimelig tid~~ så raskt som mulig.

4-2.2 Hvem kan velges

3. avsnitt:

Protokolltilførsel

Arbeidstakere som er sagt opp, kan ikke velges. Dette gjelder ikke gjenvalg.

§ 4-2.4 Arbeidsutvalg

1. avsnitt:

~~*I bedrifter og selskaper med geografisk adskilte driftsenheter kan partene lokalt avtale at tillitsvalgte kan velges av og blant arbeidstakerne i bedriften eller selskapet som helhet.*~~

Flyttes til § 4-2.1, 2. avsnitt.

§ 4-2.1 Valg av tillitsvalgte

I bedrifter og selskaper med geografisk adskilte driftsenheter kan partene lokalt avtale at tillitsvalgte kan velges av og blant arbeidstakerne i bedriften eller selskapet som helhet.

Dagens 2. avsnitt blir 3. avsnitt osv.

§ 4-4.1 Tid til tillitsvalgtarbeid

5. avsnitt:

De Tillitsvalgte skal på forhånd sørge for at nærmeste overordnede får underretning om årsaken til at de må forlate sin arbeidsplass og skal dessuten, så vidt mulig, gi lederen av den avdeling de kommer til, beskjed om hvem de ønsker å snakke med.

§ 4-4.7 Oppsigelse eller avskjed av tillitsvalgte

2. avsnitt:

Arbeidsgiveren skal ved individuell oppsigelse av ~~stike ansatte~~ tillitsvalgte gi dem 3 måneders oppsigelsesfrist om ikke arbeidsmiljøloven eller arbeidsavtalen gir rett til lengre frist. Hvis det av LO blir gjort gjeldende at oppsigelsen er usaklig, skal fratredelse ikke finne sted før Arbeidsrettens dom foreligger. Forutsetningen er at stevning er uttatt senest 8 uker etter at oppsigelsen er mottatt. De bestemmelser som er gitt i arbeidsmiljøloven §§ 15-1, 15-3 til 15-14 og kap. 17 om oppsigelser og avskjed, får tilsvarende anvendelse, dog således at dersom det av LO gjøres gjeldende at en oppsigelse eller avskjed ikke er saklig begrunnet, skal LO bringe saken direkte inn for Arbeidsretten.

6. avsnitt:

Før arbeidsgiveren går til oppsigelse eller avskjed av ~~stike ansatte~~ tillitsvalgte, skal spørsmålet drøftes med de andre tillitsvalgte (arbeidsutvalget) hvis ikke vedkommende ansatte motsetter seg dette eller dette vil virke krenkende overfor andre.

§ 4-4.8 Vernearbeid

Tillegg i 1. avsnitt.

Hvis arbeidsmiljøloven setter en lavere grense enn 10 arbeidstagere, gjelder denne.

Ny § 4-5.4 Ekstern rådgiver

Dersom de tillitsvalgte ønsker å benytte ekstern rådgiver, skal ledelsen informeres om dette. Tillitsvalgte kan ta opp om utgiftene skal dekkes helt eller delvis.

Benytter de tillitsvalgte i forståelsen med ledelsen rådgiver ved gjennomgang av regnskaper, årsoppgjør mv. skal vedkommende ha adgang til nødvendig materiale og informasjon.

Får rådgiver adgang til konfidensielle opplysninger, skal de ikke anvendes utenom oppdraget.

§ 4-5.54 Kontaktmøter

1. avsnitt:

I bedrifter som eies av selskaper, skal det - hvis ikke partene blir enige om en annen ordning - holdes kontaktmøter mellom bedriftens styre og de tillitsvalgte så ofte det fra en av sidene ytres ønske om det. Hensikten med møtene er å styrke samarbeidet og tilliten ved å drøfte spørsmål av interesse for bedriften og arbeidstakerne og gi de tillitsvalgte anledning til å fremføre sine synspunkter direkte overfor eiernes representanter i styret. Bedriftens leder eller dennes stedfortreder deltar i møtene og innkaller partene og arrangerer møtene. Møtene skal ikke gripe inn i den vanlige fremgangsmåte for behandling av tvister, jf. Hovedavtalen § 3-4 3-3. Fra møtene settes det opp protokoll som undertegnes av begge parter.

Dagens § 4-5.5 og § 4-5.6 blir ny § 4-5.6 og § 4-5.7

§ 4-6.12 Bedriftskonferanser

Når lederen og sekretæren i bedriftsutvalget blir enige om det, innkalles samtlige medlemmer av bedriftsutvalget til en bedriftskonferanse. Bedriftsledelsen gir på disse møter orientering om bedriftens situasjon og arbeidsoppgaver i tiden fremover og bedriftsutvalgets videre arbeid drøftes.

§ 4-6.13 Informasjonsmøter

Minst én gang i året skal det holdes informasjonsmøter for de ansatte ved bedriften eller dens enkelte avdelinger, hvor bedriftsledelsen gir en generell orientering om bedriftens forhold og fremtidsutsikter. Hvis bedriftsutvalget finner det ønskelig, kan informasjonsmøter holdes oftere.

Felles bedrifts- og arbeidsmiljøutvalg

§ 4-6.14 Formål, sammensetning og funksjonstid

For å forenkle saksbehandlingen i henholdsvis bedriftsutvalget og arbeidsmiljøutvalget, kan det etableres felles bedrifts- og arbeidsmiljøutvalg etter reglene i denne bestemmelsen.

Bedrifts- og arbeidsmiljøutvalget sammensettes dels av personer valgt etter og med funksjonstid som bestemt i Hovedavtalen § 4-6, dels av personer valgt etter og med funksjonstid som bestemt i arbeidsmiljøloven og forskrifter om verneombud og arbeidsmiljøutvalg.

Ved førstegangs opprettelse av bedrifts- og arbeidsmiljøutvalg trer dette i funksjon umiddelbart etter de valg som skjer i henhold til arbeidsmiljøloven.

§ 4-6.15 Bedrifts- og arbeidsmiljøutvalgets ledelse

Utvalgets leder velges etter reglene i forskrifter om verneombud og arbeidsmiljøutvalg. Stedfortreder velges fra samme gruppe som lederen.

Når utvalget behandler miljøsaker, har bare medlemmer valgt etter Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning (verne- og helsepersonalet unntatt) stemmerett. Ved stemmelikhet gjør lederens stemme utslaget.

Utvalget skal ha sekretær som velges blant utvalgets medlemmer for 1 år av gangen. Når en representant for bedriftsledelsen er leder, skal de ansattes representanter i utvalget utpeke sekretæren, og omvendt.

§ 4-6.16 Bedrifts- og arbeidsmiljøutvalgets møter

Møte til behandling av miljø saker må holdes minst 4 ganger i året. Hvis to av de medlemmer som er valgt i henhold til forskrifter om verneombud og arbeidsmiljøutvalg krever møte til behandling av miljøspørsmål, skal slikt møte holdes.

Vedrørende møte til behandling av andre saker og forslag til saker som utvalgets medlemmer ønsker behandlet henvises til avsnittet om bedriftsutvalgets møter ovenfor.

Forslag til saker som utvalgets medlemmer ønsker behandlet, må være oversendt sekretæren så tidlig at forslagene kan komme med på sakslisten.

§ 4-7.2 Formål

LO og Virke har et felles ansvar for informasjon og veiledning når det gjelder praktisering av samarbeidsbestemmelsene i bedriftene. (Se Tilleggsavtale I Avtale om utvikling av bedriftens arbeidsorganisasjon)

Det felles ansvar for oppfølging av samarbeidsbestemmelsene ledes av Fellestiltakene LO-Virke. ~~nevnt under.~~

§ 4-7.3 Arbeidsområde

På anmodning fra partene i den enkelte bedrift skal organisasjonene bistå med råd og veiledning ved opprettelse av samarbeidsorganer og ved videreutvikling av samarbeidsorganene som hensiktsmessige virkemidler for samarbeidet i bedriften. Gjennom informasjon, opplæring og formidling av erfaringer skal organisasjonene i fellesskap spre kjennskap til Hovedavtalens Samarbeidsbestemmelser og hvordan den kan bidra i utviklingen av bedriftene.

Partene understreker spesielt betydningen av at Fellestiltakenes arbeid også kommer mindre bedrifter og deres ansatte til nytte.

Fellestiltakene bestemmer selv hvilke tiltak som skal iverksettes innenfor rammen av disse bestemmelsene.

Fellestiltakene skal bidra til at de enkelte bedriftsutvalg arbeider best mulig. Det skal oppmuntre til opplæringstiltak som vil fremme samarbeidet, samt stille til disposisjon for samarbeidsorganene ved de enkelte bedrifter erfaringer fra andre bedrifter og forskningsresultater som kan være av praktisk betydning for dem.

Fellestiltakene kan også ta initiativ til forskning som det mener vil være av særlig betydning for den videre utvikling av samarbeidet. I denne forbindelse kan ~~Rådet~~ styret også ta initiativ til praktiske forsøk etter avtale med den enkelte bedrift.

Fellestiltakene skal kunne kreve de opplysninger av partene som det trenger i sitt arbeid. Det kan dog ikke kreve opplysninger om bedriftshemmeligheter.

Fellestiltakene innkaller en gang i året representanter fra LO og Virke samt representanter for tilsluttede organisasjoner for å drøfte virksomhetenes utvikling, resultater og planer.

§ 4-7.4 Organisering

Fellestiltakenes styre bestemmer selv sine arbeidsoppgaver innenfor sitt arbeidsområde. Rådets Styrets sammensetning og antall medlemmer fastsettes etter drøftelser mellom LO og Virke. Det skal oppnevnes likt antall ~~rådsmedlemmer~~ styremedlemmer av partene.

Fellestiltakene driver sitt arbeid på grunnlag av eget budsjett. Organisasjonene oppretter i fellesskap nødvendig sekretariat.

Omkostningene ved Fellestiltakenes arbeid betales av LO og Virke med en halvpart hver.

§ 4-8.1 Drøftelser innen konsern – samarbeidsformer

1. avsnitt:

Partene er enige om at det foreligger behov for på konsernbasis å drøfte saker som er nevnt i § 4-8.2 og § 4-6 Bedriftsutvalgets arbeidsområde. De stedlige parter med bistand av organisasjonene søker å finne fram til hensiktsmessige former for slikt samarbeid. En slik form for samarbeid skal foregå enten ved:

a) at det i konserner med bedrifter som nytter felles overenskomst, etableres et koordinerende utvalg av tillitsvalgte. Utvalget skal ha drøftelser med representanter for konsern- og bedriftsledelsen og skal bestå av de stedlige formenn i utvalgene av tillitsvalgte, eller

b) at det opprettes et utvalg hvor representanter for arbeidernes tillitsvalgte og for de øvrige grupper som er nevnt i § 4-6 Bedriftsutvalgets sammensetning, kan komme sammen med representanter for konsern- og bedriftsledelsen og diskutere de spørsmål som er nevnt i § 4-6 Bedriftsutvalgets arbeidsområde, og som har felles interesse. Slike møter skal holdes minst en gang i året, eller ~~at en finner andre tilsvarende samarbeidsformer~~

c) at en finner andre tilsvarende samarbeidsformer

§ 7-3 Varsel om permittering

2. avsnitt:

De nevnte frister kommer ikke til anvendelse hvis någjeldende avtale eller arbeidsreglement gir adgang til å bruke kortere varsel. ~~Det samme gjelder arbeidsreglement opprettet før 31.12.97.~~

Tilleggsavtale IV

Merknad til Tilleggsavtale IV pkt. 3.

Dersom kravet til opplæring i lov/forskrift endres, forplikter partene seg til å drøfte gjennomføring av tilsvarende endringer av Hovedavtalens bestemmelser i avtaleperioden.

Endring i tilleggsavtalene:

Rapport fra partssammensatt utvalg - tilleggsavtaler til Hovedavtalen Virke-LO, datert 01.12.2025, følger som vedlegg til protokollen og innarbeides i ny Hovedavtale for perioden 2026 - 2029.

Kommentar til rapporten:

Tilleggsavtale III - Rammeavtale om teknologisk utvikling og digitale løsninger

Endringen fra "datamaskinbaserte systemer" til "digitale løsninger" medfører ingen realitetsendring.

I. Generelle bestemmelser, 4. avsnitt, skal lyde:

Avtalen omfatter teknologi og systemer som benyttes ved planlegging og gjennomføring av arbeidet, jf. Hovedavtalen § 4-9.1, pkt 3.

Fellestiltakene i Hovedavtalen

Rapportens kommentarer og forslag til endringer i bestemmelsen om fellestiltakene skal ikke tas med i Hovedavtalen for 2026 - 2029.

Utvalgsarbeid i perioden:

Utvalg om samarbeid i konsern mv.

Partene anerkjenner viktigheten av samarbeid mellom ledelsen og de tillitsvalgte, og er opptatt av at det lokale partssamarbeidet fungerer etter sin intensjon. Hovedavtalens bestemmelser om samarbeid og medbestemmelse er et grunnleggende verktøy i dette.

Konsern mv., eller virksomheter med geografisk adskilte enheter, kan ha en beslutningsstruktur der det treffes beslutninger av vesentlig betydning for arbeidstagerne og deres arbeidsforhold på ulike nivåer. Arbeidsmiljøloven har fra 1. januar 2024 fått egne regler om informasjon og drøftelser i konsern, som kan reise spørsmål om forholdet til bestemmelsene om samarbeid og medbestemmelse for disse type virksomheter i Hovedavtalen.

Utvalget kan innhente erfaringer fra virksomheter og tillitsvalgte. Utvalget skal vurdere hvordan Hovedavtalens bestemmelser er tilpasset denne type virksomheter og deres beslutningsstruktur, og hvordan Hovedavtalens bestemmelser kan tilpasses dette.

Utvalget skal bestå av inntil fire personer fra hver av partene. Utvalget skal igangsettes senest 1. september 2026 og ferdigstille sitt arbeid innen 1. mars 2028. Utvalget orienterer Virke og LO om status i arbeidet innen 31.1.27.

Til protokollen:

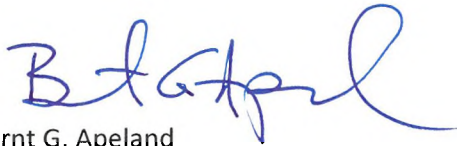
Virke og LO er enige om at Virke skal holdes orientert om utvalgsarbeid om konsern med NHO, der det er relevant for Virkes virksomheter.

Virke orienterer LO om utvalgsarbeid avtalt med YS.

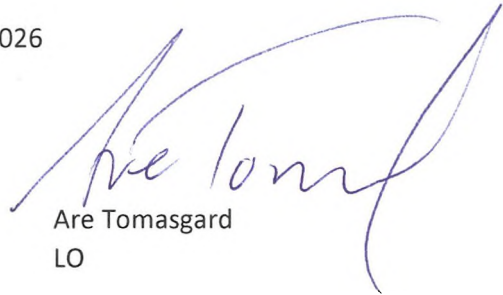
Protokolltilførsel – Hovedavtaleforhandlingene mellom LO og Virke

Partene er enige om at det i etterkant av hovedavtaleforhandlingene gjennomføres egne forhandlinger innen utgangen av februar 2026 om eventuelle endringer i tillegg (HUK-tillegget) til Hovedavtalen (Del I) i HUK-avtalene. Det inviteres til parallelle forhandlinger med alle organisasjoner med partsforhold i HUK.

Holmen, 9. januar 2026

Bernt G. Apeland
Hovedorganisasjonen Virke

Are Tomasgard
LO